

Vasas mest kända landmärke fyllde 75

Kyrkklockorna ringer ut sitt tolfte och sista slag och en trumpetfanfar ljuder. Soldater står i givakt kring statyn och statyn står för soldaterna.

VASA

På paradplats framför de övriga åskådarna sitter krigsveteranerna. Orden "åt fäderneslandets befriare" finns synliga på den stora sockeln framför dem, en hyllning i granit och brons för gärningar som utfördes av kött och blod.

Det är 75 år sedan Finlands frihetsstaty avtäcktes den 9 juli 1938 och i går samlades flera hundra Vasabor kring Vasas stolta landmärke.

–Avtäckandet av Frihetsstatyn är ett av den finländska nationens finaste tillfällen, sade professor Kari Hokkanen i sitt tal till Frihetsstatyn.

Vid avtäckningstillfället hade 10 000 personer samlats på torget i Vasa och Hokkanen berättar att många av butikerna då hade stängt sina dörrar för att i stället försöka locka ut eventuella kunder till torget för att följa avtäckningen.

Marskalk Mannerheim tog själv initiativet till Frihetsstatyn i Vasa. Finlands huvudstad Helsingfors var aldrig en alternativ placeringsort.

–Vasa var det vita Finlands huvudstad, Vasa var grunden för jägarrörelsen och Vasa var en av skyddskärnans viktigaste städer, säger Hokkanen.

Statyn står för frihet, men själva avtäckningen 1938 representerade även ett överbyggande av de klyftor som hade uppstått bland befolkningen i och med inbördeskriget.

Hokkanen påminner om att Finland 1938 hade en enad regering och att landets försvar nu blev hela folkets uppgift.

–President Kallios och marskalk Mannerheims närvaro vid avtäckningen symboliserade i sig en demokratisk ordning och den linje som de gemensamt gick in för kom att föra Finland genom den häftiga storm som utvecklades i Europa, säger Hokkanen.

En speciellt utmärkande gest under ceremonin 1938 var när Mannerheim valde att leda den militära förbimarschen.

Först när han själv hade hälsat på Kallio gick han ur formation och tog emot trupper-

Föreningsmedlemmar från reservofficersklubben i Vasa och Vasa reservister var hedersvakter under gårdagens evenemang. Krigsveteran- och försvarsorganisationerna hedrade tillställningen med fanborg. FOTO: ARASH MATIN

na tillsammans med presidenten.

–Det var genom den här gesten som de två ledande statsmännen visade att det demokratiska statskicket och den republikanska statsformen hade kommit till Finland för att stanna, säger Hokkanen.

Föreningsmedlemmar både från reservofficersklubben i Vasa och från Vasa reservister var hedersvakter under gårdagens evenemang och krigsveteran- och försvarsorganisationerna hedrade tillställningen med fanborg. Med en kransnedläggning visade Vasa stad, Österbottens regionalbyrå och krigsveteranerna uppskattning för alla soldater som stupat i krig.

KIM VARSTALA

kim.varstala@vasabladet.fi
tel 7848 203

Inbördeskriget

Utkämpades mellan den 27 januari och den 15 maj 1918 mellan den röda och den vita sidan.

De röda stöddes av bolsjevikregimen i Ryssland, medan de vita fick stöd från Tyskland och, i begränsad utsträckning, från Sverige.

Sammantaget dog omkring 37 000 personer i samband med kriget. Av dessa var det drygt 20 000 från den röda sidan som arkebuserades eller avled i de fångläger som upprättades av den vita sidan.

10 000 personer sägs ha följt med avtäckningen den 9 juli 1938.

VAD BETYDER FRIHETSSTATYN FÖR DIG?

TEXT OCH FOTO: EMILIA SELÄNNIEMI

Solveig Strömman, Vasa:

–Jag var med när den avtäcktes. Den betyder mycket för mig. Jag satt på villan i Österhankmo och läste Vasa-bladet tidigare i dag. När jag såg artikeln om att den faktiskt fyller 75 år beslöt jag mig för att åka in till Vasa för att delta.

Antti Haarala, Vasa:

–Den är en viktig del av vår närhistoria. Vasa spelade en stor roll för Finlands frihet, jag hade även släktingar som var jägare under inbördeskriget. Det är viktigt att uppmärksamma sådant här.

Dolly Strömsten, Vasa:

–Statyn är för fosterlandet. Jag var bara en liten flicka när den restes. Just då låg jag på sjukhus i scharlakansfeber. Jag kommer ihåg att vi väntade på Mannerheim som skulle besöka sjukhuset, men han dök aldrig upp, han hann väl inte.

Jens Österberg, Vasa:

–Den symboliserar frihet. Statyn borde absolut få mer uppmärksamhet, inte minst den 6 december. Den spelar en viktig roll, det här är ju ett historiskt torg.